

परळी परिसर

* परळी वैजनाथ * सोमवार, दि. ०१ एप्रिल २०२४ * पाने-४ * ₹ २/- www.parliparisar.com

शालेय स्टेशनरी व विविध प्रकारच्या

आकर्षक छपाईसाठी...

न्यू

सुधांशू प्रिंटर्स

श्रीनाथ चित्रमंदिरच्या मागे, शिवाजीनगर,
परळी वैजनाथ, Mob.9881244075

कापडी पिशव्या छापून मिळतील.

ग्राहक, ठेवीदारांच्या संयमाचा बांध तुटत चालला...

पतसंस्थेच्या शाखांना कुलूप लाऊन पळून जाणे हा पर्याय नाही !

राजकीय, सामाजिक, धार्मिक, शैक्षणिक अशा विविध क्षेत्रात सहभाग घेऊन, कार्यक्रमांचे आयोजन करून समाजात आपले 'वजन' वाढविणे. पतसंस्थेच्या माध्यमातून विविध सामाजिक उपक्रम राबविणे. यातून ग्राहक ठेवीदारांचा विश्वास संपादन करणे, लोकप्रियता वाढविण्यासाठी मागेल त्याला विनाविलंब कर्जही देणे. ज्यांची कोणतीच पत आणि कुवत नाही अशांना लाखोचे कर्ज देणे, कर्ज देताना वा संस्थेतील अर्थिक व्यवहार करताना संचालक मंडळाची मंजुरी न घेणे, आपले तसेच संस्थेचे संचालक, कर्मचारी, त्यांचे मित्र नातेवाईक आर्द्देना किंतुही कर्ज वातात सुटणे, यातून संस्थेची लोकप्रियता वाढवणे, खैरात वाटल्याप्रमाणे या दिलेल्या कर्जांच्या वसुलीकडे दूरीकरणे, नको त्यांना कर्ज दिल्यामुळे त्यांचीही कर्ज वसुली होत नसल्याने संस्थेला अडचणीत आणणे, संस्थेच्या बाबतीत असलेल्या सहकार खात्याचे नियम धाव्यावर बसवून मनमानी कारभार करणे, दुसऱ्याच्या नावे स्वतः कर्ज उचलणे, असे प्रकार, गैरव्यवहार व घोटाळ्यात अडकलेल्या पतसंस्थेच्या बाबतीत झाले आहेत. अनेक ठिकाणी एका मागून एक शाखा उघडणे, तिथे फर्नीचर, संगणक, सुटाबुटातील कर्मचारी असा थाटमाट करणे, सुरुवातीला कर्ज वाटणे, पुढे ठेवी गोळा करणे, शिवाय आर.डी, बचत, करंट खाते यासारखे बँक खाते उघडणे, पिम्पी गोळा करणे, त्यावर आकर्षक व्याज देणे यातून मोळ्या प्रमाणात निधी संकलित करणे, कर्जावर मनमानी व्याज लावणे, कर्ज देताना विविध नावाने कर्जाच्या रक्कमेतून कपात करणे असे प्रकारही अनेक संस्थेतून झाले आहेत.

ठेवी गोळा करण्यासाठी विविध

परळी वैजनाथ, (लक्ष्मण वाकडे):- ज्यादा व्याजाचे अमिष दाखउन ठेवीदार व ग्राहकांचा विश्वास संपादन करत जमवलेल्या पैशाचा दुरुपयोग केल्यानंतर स्वतःच्या सुरक्षीतेसाठी संस्थांच्या शाखांना कुलूप लाऊन पळून जाणे हा पर्याय नाही. आता ग्राहक ठेवीदारांच्या संयमाचा बांध तुटत चालला आहे. त्यांच्या असंतोषाचा उद्रेक होण्याअगोदर पैशाची व्यवस्था करणे, संबंधित संस्थेच्या पदाधिकाऱ्यांपुढे मोठे आव्हान आहे.

वर्तमानपत्रात, टी.व्ही. चॅनलवर मोठमोळ्या जाहिराती देऊन व या जाहिरातीत ज्यादा व्याज दराचे अमिष दाखउन, ठेवीवर पूर्ण विमा संरक्षण असन्याचे सांगून राज्य व देशभारातून या संस्थांनी ठेवी गोळा केल्या आहेत. या जाहिरातीला बळी पडून अनेकांना आता असे वाटते आहे की, आपली फसवणूक झाली आहे.

संस्थेच्या शाखांवर नियंत्रण नसल्याने गैरव्यवहार वाढत गेले. संस्थेच्या खेळत्या भांडवलातून पदाधिकाऱ्यांनी किंतुही रक्कमा घेतल्याचे दिसते आहे. संस्थेकडे जमा झालेला सर्वसामान्यांच्या कष्टाच्या पैशाचा असा दुरुपयोग गैरव्यवहार व घोटाळ्यात अडकलेल्या संस्थेकडून झाला आहे. या प्रकाराकडे देखेरख ठेवणाऱ्या व्यवस्थेने का दूरीके केले? लेखा परीक्षणात याबाबी पुढे आल्या नाहीत का? असा सवाल आता उपस्थित होतो आहे.

संस्थेतील घोटाळे व गैरव्यवहार

चब्हाठ्यावर आल्यानंतर ग्राहक, ठेवीदार व इतर संबंधितांचा विश्वास उडाळाने ग्राहक, ठेवीदार आपले पैसे काढण्यासाठी संबंधित संस्थेकडे गेल्यानंतर सुरुवातील काही ग्राहकांना पैसे दिलेही गेले. परंतु पुढे-पुढे संबंधित संस्थेतील कर्मचारी पैसे वाटून शकल्यामुळे एकच गोंधळ उडाला. नंतर आपले पैसे काढून घेण्यासाठी ग्राहक, ठेवीदारांच्या रांगा अशा संस्थांपुढे लागल्या. जवळ पैसाच नसल्याने व ग्राहकांच्या गोंधळामुळे शाखांना कुलूप घालण्याची वेळ परळीसह जिल्ह्यातील अनेक पतसंस्था व मल्टीस्टेट संस्थांवर आली. पैशासाठी ग्राहक, ठेवीदार संस्थाचालकाच्या व संस्थेतील कर्मचारांच्या घरीही जाऊ लागल्याने घराला कुलूप ठोकून पळून जाण्याशिवाय संबंधितांना पर्याय उरला नाही. घोटाळ्यात अडकलेल्या संस्थेतील अनेक कर्मचारी, पदाधिकारी गेल्या अनेक महिन्यांपासून फरारी आहेत. संस्थांना कुलूप आहे. अनेक दिवसांपासून पदाधिकारी बेपत्ता

भाग - २

आहेत. ग्राहक, ठेवीदारांचे पैसे अडकलेले आहेत. असे असतानाही संबंधित सरकारी यंत्रणा डोळे झाकून का गप्प आहे? असा सवाल ग्राहक, ठेवीदार करत आहेत. घोटाळे व गैरव्यवहारात अडकलेल्या संस्थेच्या कारभाराचा परिणाम चांगले काम करण्याचा इतर संस्थांवर मोळ्या प्रमाणात झाला आहे. या संस्थांची व त्यांच्या कर्मचारी व पदाधिकाऱ्यांची मधल्या काळात व आताही काही प्रमाणात दमळक झाली. घरीही या मंडळींनी तरेवरची कसरत करत आपल्या संस्थेच्या कारभाराचा डोलारा मोळ्या प्रयत्नाने सांभाळला.

गैरव्यवहार व

घोटाळ्यात अडकलेल्या संस्था कुलूपात बंद ठेवण्यापेक्षा फारी पदाधिकाऱ्यांनी येथे येऊन संस्था उघडल्या पाहिजेत. स्वतः उचलेल्या कर्जाचा भणा करून वाटप केलेल्या कर्जाची वसुली करून ग्राहकांना, ठेवीदारांना जमतील तसे पैसे देणे, संस्थेची मालमत्ता विकून किंवा तारण ठेऊन येण्याचा पैशातून ग्राहक ठेवीदारांना

त्यांचे पैसे देणे हाच पर्याय आता या संस्थांकडे राहिला आहे. पळून जाणे, मोबाईल बंद करून बसणे, खोटी आश्वासने देणे हा पर्याय नाही. यामुळे ग्राहक, ठेवीदाराचा असंतोष वाढत आहे. त्यांच्या संयमाचा बांध तुटला तर कठीण परिस्थिती निर्माण होऊ शकते, असे एकंदरित चित्र आहे.

सध्या कुलपात बंद असलेल्या पतसंस्थांकडून ज्यांनी लाखो रुपयांचे कर्ज उचलेले आहे. त्यातील अनेकांना आज असे वाटते आहे की बेरे झाले. आपण घेतलेले कर्ज आता भरायची गरज नाही. यामुळे ते खुष आहेत. परंतु त्यांचा हा समज चुकीचा आहे. कर्ज घेतेवेळी सही करून घेण्याचा वाटलेला दिलेले कागदपत्रे, सही करून चेक, इतर दस्तऐवज याद्वारे कर्जधारकांवर केवळींही कारवाई होऊ शकते. कर्ज न भरल्यास मालमत्ता जपीची कारवाई केली जाऊ शकते. त्यामुळे कर्ज धारकांनी कर्ज भरणे किंवा कर्जाचे थकीत हमेसे भरणे हा त्यांच्यापुढे एकमेव पर्याय आहे. संस्था बंद असली तरी संस्थेचा बँक खाते क्रमांक घेऊन कर्ज भरता येऊ शकते.

दरम्यान, घोटाळे व गैरव्यवहारात अडकलेल्या मल्टीस्टेट व पतसंस्थेच्या ठेवीदारांची परवा बीडला व्यापक बैठक झाली. यावेळी दीड हजारावर ठेवीदार हजर होते. या बैठकीत संबंधित संस्थेच्या कारभारावर, पदाधिकाऱ्यांवर व त्यांच्या खोट्या आश्वासनावर मोठा आक्रोश व्यक्त करण्यात आला. मराठवाड्यात लाखो ठेवीदार आहेत, होऊ घातलेल्या लोकसभेच्या निवडणुकीसाठी या ठेवीदारांची मरते नको आहेत का? असा सवाल यावेळी उपस्थित झाला. राज्यकर्ते व लोकप्रतिनिधींनी याकडे लक्ष देण्याची मागणी केली गेली आहे. ***

परळीची कन्या सुरभी जगतकर मानसशास्त्र विषयावरील संशोधनासाठी कॅनडाला जाणार

वाजता परळी शहरातील भीमनगर येथील डॉक्टर बाबासाहेब अंबेडकर सभागृहात तिच्या शाल श्रीफळ पेन व पाच हजार रुपयाच बक्षीस देऊन यथोचित सत्कार करण्यात आला. सुरभी संजय जगतकर हिंदी निवड झाल्याबद्दल सर्वत्र तिचे कौतुक होत आहे. ***

स्व.वि.दा.सावरकर नागरी सहकारी पतसंस्थेला ७४ लाख ९ हजार निव्वळ नफा-बाजीराव धर्माधिकारी

परळी वैजनाथ (बातमीदार):- शहरातील बँकिंग क्षेत्रात ग्राहक सेवेत तत्पर व बँकिंग व्यवहारात विश्वासार्ह पतसंस्था म्हणुन असलेली ओळख कायम ठेवत पतसंस्थेने गेल्या आर्थिक वर्षात मार्च २०२४ अखेर उत्कृष्ट ताळेबंद निर्माण केला आहे. ७४ लाख ९ हजार निव्वळ नफा झाला.

सरत्या आर्थिक वर्षात ३१ मार्च २०२४ अखेर संस्थेचे अर्थिकस्थिती पाहता संस्थेने उत्कृष्ट ताळेबंद निर्माण केला आहे. विषेश म्हणजे अल्पावधीतच पतसंस्थेतील ठेवी- ३८कोटी २५ लाख, कर्ज ३१ कोटी ७२ लाख, गुतवणूक १३कोटी ३२लाख, आर्थिक उलाढाल १३०कोटी

९३लाख, राखीव निधी ५ कोटी

७१लाख,

भाग

भांडवल-

६९लाख

१७ हजार,

खेळते

‘जलयुक्त’ चा अहवाल सादर करण्याचे आदेश उपलोकायुक्तांच्या सुनावणीला अधिकाऱ्यांची दांडी

पुणे (बातमीदार):- जलयुक्त शिवार अभियानातील मृदू व जलसंधारणाच्या कामांच्या तपासणीतील कथित गैरव्यवहार प्रकरणी आठवडाभरत अहवाल सादर करा असे आदेश राज्याच्या उपलोकायुक्तांनी दिले आहेत.

बीड जिल्ह्यात झालेल्या जलयुक्त शिवारातील गैरव्यवहार प्रकरणी काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते वसंत मुंदे यांनी उपलोकायुक्तांकडे तक्रार दाखल केलेली आहे. या प्रकरणाची सुनावणी उपलोकायुक्त संजय भाटिया यांनी मंगळवारी (ता.१९) घेतली. मात्र सुनावणीस केवळ श्री.मुंदे व दूरदूश्यप्रणालीद्वारे कृषी आयुक्त डॉ.प्रवीण गेडाम प्रत्यक्ष हजर होते. बीडच्या जिल्हाधिकारी दीपा मुंदे, जिल्हा पोलिस अधीक्षक नंदकुमार ठाकूर अनुपस्थित होते. त्यावर श्री मुंदे यांनी तीव्र हक्कत घेतली. केवळ राजकीय हस्तक्षेपामुळे जलयुक्त शिवार अभियानातील गैरव्यवहाराची चौकशी रखडविण्यात आली आहे. ३० ठेकेदारांवर गुन्हे दाखल करू नका म्हणून दबाव आणला जात असल्याचे पुरावेच श्री. मुंदे यांनी सादर केले. तसेच, या प्रकरणात दोर्षीच्या मालमतांवर बोजा चढविण्याचे आदेश झालेले आहेत. ठेकेदारांवर गुन्हे दाखल

करू अटकेचेही आदेश दिले गेले आहेत. परंतु त्याची अंमलबजावणी केवळ राजकीय हस्तक्षेपामुळे होत नाही. त्यामुळे उपलोकायुक्तांची आता कारवाईचा अहवाल मागवून घ्यावा, असा युक्तिवाद यावेळी करण्यात आला. उपलोकायुक्तांनी ही मागणी मान्य करीत कारवाई अहवाल तातडीने सादर करण्याचे आदेश दिले.

या प्रकरणात पोलिसांनी यापूर्वी कृषी अधिकारी, कर्मचाऱ्यांच्या विरोधात दोन तर ठेकेदारांच्या विरोधात एक असे एकूण तीन गुन्हे दाखल केले आहेत. २० जानेना अटक केलेली असून गैरव्यवहाराची काही रक्कम वसूल करण्यात आली आहे. परंतु अन्य तीन अधिकाऱ्यांच्या जवळील एक कोटीच्या आसपास वसुली केलेली गेलेली नाही. या अधिकाऱ्यांच्या शोध लागत नसल्याचा युक्तिवाद पोलिसांनी यापूर्वीच्या सुनावणीत केला होता.

दरम्यान, जलयुक्त शिवार अभियानातील चौकशीत उच्चपातळीवर लोकप्रतिनिधिंचा हस्तक्षेप होतो आहे. त्यामुळे संपूर्ण प्रकरण आता लोकायुक्तांकडे वर्ग करावे, अशी मागणी करण्यात आली होती. ती स्वीकारण्यात आली आहे, असे वसंत मुंदे यांनी सुनवणीनंतर स्पष्ट केले. ***

वाणीसंगमच्या गोदावरी गंगेत सापडलेल्या मूर्तीच्या दर्शनासाठी भाविकांची गर्दी

सोनपेठ (बातमीदार):-

शहरापासून जवळ असलेल्या जुने वाणी संगम येथील गोदावरी नदीतील गाळात गुरुवारी एक मूर्ती सापडली होती. या मूर्तीच्या दर्शनासाठी भाविकांची गर्दी होत आहे.

गावातील सोमनाथ काळे व भगवान मस्के पाटील हे दररोज जुने वाणीसंगमच्या गोदावरी नदीजवळील श्री वाघेश्वर मंदिरात दर्शनास जातात. गुरुवारी सकाळी ६.३० वाजता सोमनाथ काळे व भगवान मस्के हे खाली गोदावरी नदीच्या काठी गेले होते. यावेळी नदीत गाळात रुतून बसलेली मूर्ती सोमनाथ काळे यांना दिसली. त्यांनी भगवान मस्के

यांना सूचना करून वर असलेल्या इतर सोबत्यांना फोनद्वारे संपर्क साधून ही बाब सांगितली याप्रसंगी नारायण मस्के पाटील, माराती रंजवे, लक्ष्मीकांत कांदे, माणिक अघाव, गंगाधर मस्के व सोमेश्वर नगरवासीयांनी गाळात रुतूनबसलेली मूर्ती प्रयत्नांची पराकाष्ठा करत बाहेर काढून विचिवत पूजा करून पुष्पहार अर्पण करून श्री वाघेश्वर मंदिराशेजारी आणून स्थापना केली. वाणीसंगम येथील गोदावरी गंगेत गाळात मूर्ती आढळल्याची माहिती मिळताच मूर्तीच्या दर्शनासाठी भाविकांनी गर्दी केली आहे. ***

अंबाजोगाईला ७ एप्रिल रोजी मराठवाडा विभागीय गझल संमेलन

अंबाजोगाई, (बातमीदार):- गझल मंथन साहित्य संस्था आणि बीड जिल्हा कार्यकारिणीतै अंबाजोगाई (जि. बीड) येथे दि. ७ एप्रिल रोजी मराठवाडा विभागीय एक दिवसीय गझल संमेलन आयोजित केले आहे. संमेलनाध्यक्षपदी ज्येष्ठ गझलकार डॉ. शेख इम्बाल निवे यांची निवड करण्यात आली आहे. स्वागताध्यक्ष जेष्ठ गझलकार डॉ. संतोष कुलकर्णी असून उद्घाटक म्हणून जेष्ठ साहित्यिक दगडावादा लोमटे उपस्थित राहील.

संमेलनाला प्रमुख अतिथी म्हणून ज्येष्ठ गझलकार दास पाटील आणि शिवदादा डॉ.इफेडे उपस्थित राहणार आहेत. नवोदित गझलकारांना व्यासपीठ उपलब्ध व्यावे यासाठी गझल मंथन साहित्य संस्थेतै विभागीय स्तरावर एक दिवसीय गझल संमेलन आयोजित केले जात आहे. या संमेलनात होणाऱ्या मुशुच्यांचे अध्यक्षपद गझलकार रत्नाकर जोशी, डॉ. राज रणधीर, मुकुंद राजपंखे, शेखर गिरी, मारुती मानेमोड, आतम गेंदे भूषविणार आहेत. तर सूत्रसंचालन

सोमवार, दि. ०१ एप्रिल २०२४

राष्ट्रवादीच्या प्रवेशानंतर फुलचंद कराड यांचे परळीत जल्लोषात स्वागत

बीड जिल्ह्यात शरदचंद्र पवार यांची ताकद दाखवून देऊ-फुलचंद कराड

परळी वैजनाथ, (बातमीदार):- भाजपा जेष्ठ नेते तथा भगवान सेनेचे सरसेनापती फुलचंद कराड यांनी राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरद पवार) मध्ये मुंबई येथे प्रवेश केल्यानंतर परळी शहरात आल्यानंतर राष्ट्रवादी काँग्रेसचे पदाधिकारी व समर्थकांनी जल्लोषात स्वागत केले. यानंतर छत्रपती शिवरायांच्या पुतळ्यास पुष्पहार अर्पण करत प्रभू वैद्यनाथाचे दर्शन, भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब अंबेडकर, लोकशाहिर अण्णाभाऊ साठे यांच्या पुतळ्यास अभिवादन व दर्यावर चादर चढवल्यानंतर बोलताना सांगितले की, या लोकसभा निवडणुकीत राष्ट्रवादी काँग्रेसचे अध्यक्ष असलेल्या पाचव्यापैकी एक असलेल्या याचे ज्योतिर्लिंग प्रभु वैद्यनाथाचा अभिषेक केला व नंतर हजरत उमरशाह वली दर्गाह येथे चादर अर्पण केली. यानंतर पत्रकारांशी संवाद साधताना फुलचंद कराड म्हणाले की, मला भाजपात काम करू दिले जात नव्हते, मागील दहा वर्षात मला साधे महामंडळही मिळू दिले नाही उलट पक्षाचे पद काढून कुचंबणा केली. यामुळे मी राष्ट्रवादी काँग्रेस शरद पवार या पक्षात आपल्या समर्थकांसह जाहिर

प्रवेश केला. या लोकसभा निवडणुकीत शरद पवार हे बीड लोकसभेसाठी जो उमेदवार देतील तो निवडुन आणत बीड जिल्ह्यात शरद पवार साहेबांची ताकद दाखवून देवु असे सांगितले. फुलचंद कराड यांच्या सोबत राष्ट्रवादी काँग्रेसचे शहराध्यक्ष ॲड. जीवनराव देशमुख, रमेश ढाकणे, कुरेशी मेहबूब, माऊली फड, रवी कराड, गोविंद मुंदे, विश्वनाथ मुंदे, इंद्रप्रेहन मुंदे, विजय बडे, प्रशांत कराड, मंचक मुंदे, वैजनाथ राठोड, प्रकाश राठोड, बालासाहेब कराड, रमेश चव्हाण, वैजनाथ कराड, सोपान कराड, भागवत नागरगोडे, राम कराड, बबन जाधव, गणेश मुंदे, विकास राठोड, संदीप कराड आदी असलेल्या कार्यकर्ते उपस्थित होते. ***

एमपीएससीतील यशाबद्द श्री.व सौ.सटाले यांचा तडोळी ग्रामस्थांच्या वतीने सत्कार

परळी वैजनाथ, (बातमीदार):-

तालुक्यातील तडोळी येथील प्रमोद भास्करराव सटाले यांची राज्य लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षेत उत्तीर्ण झाल्याने शासकीय सेवेत वित्त व लेखा अधिकारी वर्ग १ या पदावर निवड झाली तर त्यांच्या पत्ती स्मिता प्रमोद सटाले यांची बनपरिक्षेत्र अधिकारी म्हणून निवड झाली आहे.

तडोळी येथे गावक्यांच्या वतीने नुकताच गावातून मिरवणूक काढून त्यांचा नागरी सत्कार करण्यात आला. यावेळी जिल्हा परिषदेचे गटनेते अजय मुंदे, चंद्रकांत देवकर्ते, ॲड. विष्णुपंत सोळंके, ॲड. अंजय बुरांडे, माणिकराव सातभार्ह, सरसंच अशोकराव दिघोळे आदी मान्यवरांसह ग्रामस्थ उपस्थित होते.

तडोळी गावचे भास्करराव सटाले यांची प्रमोद, विनोद व शरद हे तीन मुलगे आहेत. प्रमोद हे राज्य विक्रीकर निरीक्षक म्हणून नगर येथे तर विनोद हे परळी येथे वकीली करतात व शरद हे पुणे येथे एमपीएससीची तयारी करीत आहेत. प्रमोद सटाले यांनी २०१५ मध्ये सांगली येथे वित्त विभागात ज्युनिअर ऑफिसर म्हणून काही मिहिने काम केले आहे, २०१६ पासून राज्य विक्रीकर अधिकारी म्हणून कार्यरत असून संमेलनाच यांनी ही एमपीएससीच्या परीक्षा देवून तालुका वन अधिकारी म्हणून आता नियुक्ती प्राप्त वारंवारी आहे. त्या आता उत्तराखंडमध्ये कार्यकारिणी व मराठवाडा विभागीय कार्यकारिणीतै करण्यात आले आहे. ***

भावंडाना शिकविले व पाच एक्कर जमीन विकली. त्यामुळे आम्ही शिक्षण घेवून यशस्वी झालो, सामान्य परिस्थिती असल्याने अभ्यासाशिवाय पर्याय नव्हता म्हणून आपण उच्च अधिकारी होण्याचे ठरविले, ओपन कॅटेगोरीतून यश मिळण्याचा आपल्याला आनंद आहे असेही प्रमोद सटाले यांनी सत्काराला उत्तर देताना सांगितले. यावेळी उपस्थित आपल्या वडिलांनी आम्हा

‘फेक न्यूज’ची माहिती देण्यासाठी नागरिकांना आव

संपादकीय...

जीव देऊ नका हो...!

-० सुविचार ०-

दुर्लक्ष करण्याचं कौशल्य वाढवणं म्हणजे सुख!

आपल्याकडे पूर्वी उत्तम शेती, मध्यम व्यापार, कनिष्ठ नोकबी असे बोलले जायचे. तसेच त्याकाळी होते ही! पाऊसकाळ चांगला व वेळेवर होता. त्यामुळे सर्वं त्यांगला होती. शेत शिवार चांगले पिकल्याने व्यापारही चांगला चालायचा. या दोहरी गोष्टीमुळे नोकबी ककणे हे कनिष्ठच अमजले जायचे. आता चिन्ह उलटे झाले आहे. पूर्वी खाक्खा पाऊसकाळ राहिला नाही. तो वेळेवर पडत नाही. हिवाळा, उन्हाळ्यात बक्सत आहे. उन्ह वाढल्याने तापमान वाढत चालले आहे. हिवाळा कमी झाला आहे. उकूणच ऋतुचे चक्रच बदलले आहे. त्याचा शेती, शेतीतील पीक-पाणी, पर्यावरण याला मोठा फटका बक्सला आहे. यातून शेती व शेतकरी उद्धवस्त होत चालला आहे. त्यातच अशा प्रतिकूल पक्षिक्षितीवर मात कक्षत शेतकरी आपल्या शेतात जेव्हा पीक पिकवतो व पिकलेले पीक बाजारात आणतो तेव्हा शेतमालाला भाव नक्सतो. पिकाचा उत्पादन बर्चही निघत नाही. अनेकवेळा शेतमाल फेकून किंवा बेभाव विकावा लागतो. या प्रकाशमुळे शेतकरी आपल्या शेती व शेतीच्या उत्पादनाबाबत दिवसेंदिवस उदासीन होत चालला आहे. नापिकी, बोगवार्ड, दुष्काळ, अतिवृष्टी, गावपीट, कर्जबाजारीपणा, शेतमालाला तसलेला भाव यामुळे येणाऱ्या नैकाशेतून आत्महृत्येसावरु टोकाचे पाऊल

शेतकरी टाकतो आहे. दिवसेंदिवस या आत्महृत्या वाढतच चालल्या आहेत. यामुळे कमाजात चिंता वाढतच चालली आहे.

गेल्या वर्षात म्हणजे २०२३ ला आपल्या एकट्या मकाठवाड्यात एक हजार ८८ शेतकर्यांनी आत्महृत्या केल्या आहेत. त्यात सर्वाधिक प्रमाण आपल्या बीड जिल्ह्याचे आहे. या वर्षात बीड जिल्ह्यात २६९ शेतकर्यांनी आपली जीवनयात्रा संपवली आहे. त्या खालोखाल छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यात १८२ शेतकर्यांनी वर्षभक्तात आत्महृत्या केल्या आहेत. सर्वात कमी आत्महृत्या हिंगोली जिल्ह्यात घडल्या आहेत. या जिल्ह्यात वर्षभक्तात केवळ ४२ शेतकर्यांनी आत्महृत्या केल्या आहेत. उकूण आकडेवारी पहाता मकाठवाड्यात महिन्याला लकासकी नव्वद तक दक्षेज तीव शेतकरी आपला जीव देत आहेत. शेतकरी आत्महृत्येचे प्रमाण दक्षवर्षी वाढतच चालले आहे. उपलब्ध असलेल्या मागच्या चाक वर्षातील आकडेवारीवरुन हे लक्षात येते की गेल्या चाक वर्षात सर्वात जास्त आत्महृत्या गेल्या वर्षी झाल्या आहेत. मकाठवाड्यात २०२० ला ७७३, २०२१ ला ८८७, २०२२ ला १०२२ व २०२३ ला १०८८ शेतकर्यांनी आत्महृत्या केल्या आहेत. आत्महृत्येचा चढता आलेल्या पहाता मोठी चिंता वाढली आहे. शेतकर्यांनी आत्महृत्या कक्ष नयेत, म्हणून शासन आपल्या व्यवसाय व्यवसाय कक्ष असलेले तरी त्यास अपयश येत आहे. शेतकरी आत्महृत्या कवतात का?

त्यांच्या अडचणी काय आहेत, याच्या मुळाशी जाऊन ठोक उपाययोजना केल्या तक हे प्रमाण कमी होईल. शेतकर्यांच्या आत्महृत्येबाबत मोठी ओवर होते. बाजकाक्षण केले जाते पक्कु ठोक उपाययोजनेकडे मात्र दुर्लक्ष होते. शेतकरी कक्ष वाचतील यावर शासन पातळीवर आता गंभीर विचार होऊन ठोक उपाययोजना होणे गवजेचे आहे.

खालेल्या पावकाळ्यात पुरेका पाऊस न झाल्याने मकाठवाड्यात दुष्काळाची तीव्रता मोठी आहे. विहिकी, बोक आटले आहेत. शेतमळ्यातील बागायती पिके जपण्याचे मोठे आव्हान शेतकर्यांपुढे आहे. शेत शिवाकातील पाणी संपल्याने अनेक शेतकरी हवालदील झाले आहेत. या प्रकाशातून आपल्या जिल्ह्याच्या शेजाळी असलेल्या जालना जिल्ह्यातील अंबड पक्षिकातील बनटाकळी गावातील अशोक कानकाटे व कंगीता कानकाटे या शेतकरी दाम्पत्याने आपल्या शेतातील मोळंबीची बाग पाण्याअभावी सुकल्यामुळे गेल्या आठवड्यात आत्महृत्या केल्याच्या घटनेने हळहळ व्यक्त होत आहे. शेतकर्यांच्या अशाच आत्महृत्या लुक शाहिल्याळ शेती आणि शेतकरी उद्धवस्त होणार आहेत. शेतीवर संकटे आहेत या संकटावर मात कलंग पुढे जाणे गवजेचे आहे. आत्महृत्येने प्रश्न सुटणार नाहीत, याची जाणीव ठेवणे आवश्यक आहे. ***

महाराष्ट्राचा मानविंदू : शिवनेरी

जगत आहोत. त्यामुळे त्यांचे जन्मस्थान असलेल्या शिवनेरीला भेट देऊन त्यांना वंदन करणे आपले कर्तव्य आहे.

थोडक्यात इतिहास:-

जीर्णगर अर्थात सध्याचे जुन्नर ही शक राजा नहापान याची राजधानी होती. गौतमीपुत्र सातवाहन सातकर्णीने शकांचा पराभव करून जुन्नर आणि परिसरावर आपले अधिराज्य प्रस्थापित केले. सातवाहनांच्याच काळातच नाणेघाट खोदला गेला. नाणेघाटातून मोठा व्यापार चालत असल्याने या व्यापारावर देखरेख ठेवण्यासाठी शिवनेरी गडाची निर्मिती करण्यात आली. अर्थात, नाणेघाटाचे रक्षण कराराहा हा एकटाच किळा नाही. पूर्वेला नारायणगड, उत्तरेला हरिशंद्रांगड, पश्चिमेला हडसर, चावंड, जीवधन, भैरवगड आणि दक्षिण दिशेला राजमाची, ढाक, गोरक्षगड, मचिंद्रांगड आणि सिंद्रांगड असे भक्कम किळे चहूबाजूनी द्वारपालासारखे उभे आहेत. सातवाहनांनंतर चालुक्य, यादव, बहामनी, निजाम यांच्या ताव्यात शिवनेरी होता. १५९५ मध्ये मालोजीराजे भोसले यांच्याकडे तो आला. याच गडावर भोसलेंची सून जिजाऊ यांनी १६३० मध्ये शिवबाला जन्म दिला आणि महाराष्ट्राच्या क्षितिजावर नवा सूर्य उगवला. गडावर शिवाई देवीचे देऊळ आहे. याच देवीच्या नावावरून 'शिवाजी' हे नाव ठेवले गेले आहे. जिजाऊ साहेबांनी १६३२ मध्येच हा गड सोडला. नंतर १६३७ मध्ये तो मुघलांच्या ताव्यात गेला. या किल्ल्याचे नांदेश्वरी काळात शिवाजी महाराजांनी निर्माण केलेल्या

अनेक प्रयत्न करूनही तो त्यांच्या हयातीत स्वराज्यात आला नाही. नंतर १७१६ मध्ये शाहू महाराजांनी तो स्वराज्यात आणला. ज्या शिवनेरीवर महाराष्ट्राचा मानविंदू अवतरला, त्याच शिवनेरीवर शिवजन्मतीथीला २७ एप्रिल १९६० ला वेगळ्या महाराष्ट्र राज्याची घोषणा करण्यात आली होती. शिवाई देवीचे देऊळ : गडावरील शिपाई दरवाजातून आत गेल्यावर शिवाई मंदिर आहे. या मंदिराच्या मागे दगडामध्ये कोरलेल्या सहा ते सात गुंफा आहेत. या गुंफा राहण्यायोग्य नाहीत. देऊळ मूळचे लेणेच आहे. दर्शन घेऊन पुन्हा शिवाई दरवाज्यात या आणि पायऱ्या चढून वर जा, तुम्ही गडाच्या माथ्यावर येता. पुढे तुम्हाला अंबरखाना दिसेले.

पायऱ्याचे टाके :- गडावर गंगा, यमुना नावाने टाक्या आहेत. यामध्ये बारमाही पाणी असते. याशिवाय गडावर लहानपोठी अशी सुमारे पन्नास टाकी आहेत. या टाक्यांमध्ये मुबलक पाणी

असते. शिवकुंज :- बालशिवाजी हातात तलवार घेऊन जिजाऊ साहेबांना आपली स्वप्ने संगत असल्याचे अत्यंत देखणे शिल्प शिवकुंजमध्ये उभारण्यात आले आहे. जवळच रामचंद्रअमात्यांचे आज्ञापत्र आहे. महाराष्ट्राचे पहिले मुख्यमंत्री यशवंतराव चव्हाण यांनी शिवकुंजची पायाभरणी केली होती. शिवजन्मस्थान :- शिवनेरीवर प्रवेश करण्यासाठीची ही अवघड वाट आहे. उंच चढून जाण्यासाठी साखळीची चावातील असल्याने याला साखळीची वाट घेण्यात आली असल्याने याला साखळीची वाट आहे. अंबरखाना :- किल्ल्यावर धान्य साठवून ठेवण्यासाठी याचा वापर होत असे. ईस्ट इंडिया कंपनीच्या डॉ. जॉन फ्रायर यांनी या गडाला भेट दिली होती. या गडावर एक हजार माणसांना सात वर्षे पुरेल इतके धान्य साठवून ठेवण्याची सोय आहे, अशी नोंद फ्रायर यांनी करून ठेवली आहे. अंबरखान्याच्या उजव्या हाताला इदाहाह आणि कोळी चौथरा आहे. हा गड मुघलांच्या ताव्यात असताना जुन्नर परिसरातील कोळ्यांनी १६५० च्या सुमारास त्यांच्याविरोधात बंद केले होते. मुघलांनी आपल्या पाणीसामानी नेही देण्यात आली आहे. बंद मोळन काढले आणि कोळ्यांना पकडून शिवनेरीवर आणले आणि त्यांची कत्तल केली. जिथे कोळ्यांची मुंदके उडविली, त्या चौथच्याला कोळी चौथरा म्हणतात. सात दरवाजा :- शिवनेरीमध्ये प्रवेश करण्यासाठीचा हा सोपा मार्ग आहे. संरक्षणाच्या दृष्टीने अत्यंत धोरणीपणाने उभारलेले हे सात दरवाजे शिवनेरीचे करण करतात. सुबक पायऱ्यांनी हा मार्ग बनलेला आहे. शिवनेरीची रचना :- गडाचा आकार

(उर्वरित पान ३ वर)

'परळी परिसर' हे सामाहिक मुद्रक, प्रकाशक, मालक एस.एल.वाकडे यांनी न्यू सुधांशू प्रिंटर्स, श्रीनाथ चित्र मंदिरमार्ग, शिवाजीनगर, परळी वैजनाथ, जि.बीड ४३१५१५ (महाराष्ट्र) येथे छापून तेथेच प्रकाशित केले. संपादक एस.एल.वाकडे.मो.९४२२३२८४९३. e-mail : parliparisar2017@gmail.com (या सामाहिकात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या व लेखास संपादक सहमतच असतील असे नाही.)

RNI No.-MAHMAR/2017/74640

Post Reg.No.L/174/RNP/Beed/2023-25

* वर्ष ०७

* अंक ५०

* पृष्ठ संख्या - ४

परळी वैजनाथ, जि.बीड (महाराष्ट्र)

(सर्व वाद परळी न्यायक्षेत्र)

(पान १ वरुन)....

महाराष्ट्राचा मानबिंदु : शिवनेरी

बाणाच्या टोकासारखा त्रिकोणी आहे. हे बाणाचे टोक उत्तर दिशेकडे रोखलेले आहे. शिवनेरीवर प्रवेश करण्यासाठी दोन मार्ग आहेत, जरा अवघड वाटणारी साखळीची वाट आणि सोपी असणारी सातवाहनकालीन सात दरवाज्यांची वाट. साखळीची वाट पूर्वी बिकटच होती. आता मात्र मजबूत साखळ्या लावून ती बिनधोक करण्यात आली आहे. हे दोन मार्ग पुरेसे नाहीत म्हणून की काय अडीअडचणीला हाताशी असावी म्हणून एक चोरवाटही आहे. महा दरवाजा, पीर दरवाजा, परवानगी दरवाजा, हत्ती दरवाजा, शिपाई दरवाजा, फाटक दरवाजा आणि कुलाबकर दरवाजा अशी या सात दरवाजांची नावे आहेत. परवानगी दरवाजाच्या दोन्ही बाजूंना शरभाची चित्रे आहेत. शरभ हा वाय अथवा सिंहासारखा दिसणारा काल्पनिक पशू आहे. या शरभाच्या पायाखाली हत्ती दाखवण्यात आला आहे. येथे गंडभेरुंड या काल्पनिक पक्ष्याचेही चित्र आहे. शिपाई दरवाजाच्या कमानीवरही चित्रे आहेत. शिपाई दरवाजाची तटबंदी हा बांधकामाचा उत्कृष्ट नमुना आहे. गडाची मजबुती पाहून त्याला जुन्नरचा रक्षणकर्ता का म्हणतात, ते समजते. या किल्ल्याचा विस्तार साधारणपणे १.६ किमी आहे. गड पाहण्यासाठी दोन ते तीन तास लागतात. शिवनेरी किल्ला बाराच काळ दुर्लक्षित राहिला होता. नंतर मात्र १९२५ ला शिवजन्मस्थानाचा जीर्णोद्धार झाला. महाराष्ट्र राज्याची निर्मिती झाल्यावर किल्ल्याच्या दरवाजापर्यंत रस्ता गेला आहे. अजूनही गडावर सुधारणा होत आहेत.

कडेलोट कडा:- कैदखान्याच्या मागेच कडेलोट कडा आहे. गुणेगारांना शासन करताना या कड्यावरून खाली दीरी ढक्कलूस दिले जात असे. सुमारे दोन हजार फूट ऊंच असलेल्या या कड्यावर जोरदार वारे असते. त्यामुळे येथे जाताना जपूनच जावे.

शिवनेरीची वैशिष्ट्ये :- समुद्रसपाटीपासून उंची : ३५०० फूट तळापासून उंची : १००० फूट पायथ्याचे गाव : जुव्र

शिवनेरीच्या जवळील इतर

पर्यटनस्थळे :- अष्टविनायकांमधील एक लेण्याद्री, नारायणगड, खोद येथील जगप्रसिद्ध दुर्बीण, हरिशंद्रगड, ओतूर, ओझरचा विघ्नेश्वर.

शिवनेरीला कसे याल ?

पुण्यापासून-पुणे जिल्हातील जुन्नरमध्येच हा किल्ला आहे. पुण्यापासून शिवनेरी १०५ किलोमीटर अंतरावर आहे. एस्टीने जुन्नरला येऊन गडावर जाता येते. मुंबईपासून-मुंबई-ठाणे-कल्याण-आळे फाटा मार्गे जुन्न. कल्याण-नगर रस्त्यावरील मालशेज घाट पार केल्यावर साधारण आठ किलोमीटरनंतर शिवनेरीकडे जाणारा फाटा लागतो. तेथून गड १९ किलोमीटरवर आहे.

नाशिकहून-नारायणगावामार्गे जुन्नर. मुंबईहून अथवा पुण्याहून जायचे असले तरी गड एका दिवसात पाहून परतता येते.

***

**सा.परळी परिसर चे
वार्षिक वर्गणीदार व्हा!**
-० अंकासाठी संपर्क ०-
मो.९४२२३२८४९३

खा.शरदचंद्र पवार साहेब बीड लोकसभेला देतील त्या उमेदवाराचा विजयी गुलाल उधळणारच-सुदामती गुडे

परळी वैजनाथ, (बातमीदार):- बीड जिल्हा हिंदुत्ववादी नाही तर नेहमी पुरोगामी विचारांना मानणारा जिल्हा म्हणून ओळखला जातो.भाजप व पक्ष बळकावणा-याना फुटीरतावादी गटाला बीड जिल्हातील जागृत मतदार निश्चित धडा शिकवुन खा.शरदचंद्रजी पवार साहेब बीड लोकसभेला देतील तो उमेदवाराचा विजयी गुलाल उधळणारच असे कार्यकर्ताना मार्गदर्शन करताना शरद पवार राष्ट्रवादी कांग्रेस पक्षाच्या जे छ नेत्या सौ.सुदामतीताई गुडे यांनी सांगितले.

बीड जिल्हात भाजप खासदारांनी एकही प्रकल्प उभाला नाही,रोजगाराच्या संधी मिळवण्यासाठी

नेहमी दुसऱ्या जिल्हावर अवलंबून राहावे लागते,शेतकऱ्यांना कुढलाच दिलासा दिला गेला नाही,आपण पाहतो रेल्वे प्रकल्प करण्यासाठी किंती सार्वत्रिक निवडणुका झाल्या पोकळ आशासने भुलथापा देणा-या या भाजपा उमेदवाराला पराभुत करण्यासाठी आपण प्रत्येक मतदाराकडे गेले पाहिजे,केवळ पैसा आणि पैशाचुन सत्ता मिळवण्याच्या या भाजप व पक्ष बळकावणारे फुटीरतावादी गटाला बीड जिल्हातील जागृत मतदार निश्चित धडा शिकवुन खा.शरदचंद्रजी पवार साहेब बीड लोकसभेला देतील तो उमेदवाराला प्रचंड मताधिकायने निवडून देतील असा ताम विश्वास सौ.गुडेनी व्यक्त केला आहे.

आपण पाहत आहोत मोदी सरकारच्या

हस्तक

बनलेली ईडी

हि संस्था

भाजपाला

विरोध करिल

त्याला एक

तर जेल

अन्याथा पक्ष

प्रवेश दिला

जात आहे.अश्या भाजपाला या

निवडणुकीत पायउतार करण्यासाठी मतदार

सज्ज झाला आहे बीड लोकसभेची जागा

महाआघाडीत शरद पवार राष्ट्रवादी कांग्रेस

पक्षाला सुटली आहे.शिवसेना उध्दव

बाळासाहेब ठाकरे, कांग्रेस, आणि मित्र पक्षा सोबत घेऊन पुर्ण ताकत लावुन खा.शरदचंद्रजी पवार साहेबांच्या विचारांचा जो कोणी उमेदवार ठरेल त्या उमेदवारांच्या तुतरी चिन्हावर मतदान करून या भाजपाच्या जुलमी राजवटीला पराभूत करून शेतकी, शेतमजूर, सुशिक्षित बेरोजगारांना न्याय देऊ या.खा.शरदचंद्रजी पवार साहेबांचे पुण लक्ष बीड लोकसभेला केंद्रीत असुन लवकरच सक्षम असा उमेदवार जाहीर करतील त्या उमेदवाराला बीड जिल्हातील सुजान मतदार निश्चित विजयी करतील असे शरद पवार राष्ट्रवादी कांग्रेस पक्षाच्या जेष नेत्या सौ.सुदामतीताई गुडे यांनी ठाम विश्वास यावेळी व्यक्त केला. ***

ज्येष्ठ नेते फुलचंद कराड यांचा शरद पवार गटात प्रवेश

परळी वैजनाथ, (बातमीदार):- भारतीय जनता पक्षाच्या प्रदेश कार्यकारणीवर अनेक वर्ष काम केलेले भगवान सेनेचे सरसेनापती यांनी आज मुंबईत राष्ट्रवादी कांग्रेस शरदचंद्र पवार पक्षात जाहीर प्रवेश केला आहे.एन लोकसभा निवडणुकीच्या तोंडावर फुलचंद कराड यांच्यासारखा ज्येष्ठ भाजपा नेत्यांने शरद पवार गटात प्रवेश केल्याने हा बीड भाजपाला मोठा धक्का मानला जात आहे. दिवंगत लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे यांच्या समवेत निकटचे सहकारी म्हणून अनेक वर्ष फुलचंद कराड यांनी काम केलेले आहे. त्याचबरोबर भाजपाच्या विविध पदांवरही त्यांनी राष्ट्रवादी कांग्रेसमध्ये प्रवेश केलेला आहे. परळी मतदारसंघातून वैद्यनाथ सहकारी साखर कारखान्याचे राष्ट्रवादी कांग्रेसकडून विधानसभेची

निवडणूकही लढवली होती. त्यांतर परत ते भाजपात आले होते. आता ऐन लोकसभा निवडणुकीच्या तोंडावर त्यांनी राष्ट्रवादी कांग्रेसकडून विधानसभेची

कांग्रेस शरद पवार गटात प्रवेश केला आहे. यावेळी प्रदेशाध्यक्ष जयंत पाटील, खा.नरेंद्रजी पाटील, आ.जिंतेंद्र आव्हाड, आ.राजेश टोपे आदी उपस्थित होते. **

शक्य आहे तिथे नदी नांगरा !

देखील डांबरखेड्याच्या विहीरी , बोअर मृत . पाचशे ते सातशेफुटावर्यांत जलस्तर खोल गेला . लोक बोअरची खोली तेवढी वाढवत होते. पण पाणी वरती येत नव्हते.असे का ? शेतकी हैराण. कुणाकडे नीट उत्तर नव्हते. मोतीलाल पाटील (पटेल) तात्या. नंदी नांगराला यांनी डांबरखेड्याची आणि चिंतनाचा विषय झाली होती. तात्या पुणे विद्यापीठाचे १९७० चे एम एस्सी येत्री. डांबरखेड्याची ही समस्या मोतीलाल तात्याची हिंदूवर्यांत लोकांनी तात्याचे एकले आणि पाचशे ते सातशे फुटावर गेलेला जलस्तर चक्र नव्वद फुटावर आला. डांबरखेड्याचा लोकांसाठी तात्याची स्वतः डिग्गल पुरवले , ट्रॅक्टर , लांकडी नंगर, लोखंडी नंगर अशा साधनांनी गोमाई नंदी उन्हाव्यात नांगरायला सुरुवात केली. लोखंडी फाळ वाकले. चार किमी. नंदी आडवी नांगरायचा हा अजब प्रयोग काहीसा चेष्टेचा विषय झाला. गावकन्यांनी फक्त फक्त एक किलोमीटर इतकीच नंदी नांगरली. जून कोरडा गेला , जुलैत पहिला गावाच्या मालशेज घाट पार केला तर आपले गाव पण पायण्याच्या समस्येतून मुक्त होईल.*

अवध्या चोवीस तासात पाचशे फुटावरचे पाणी नव्वद फुटावर आले. लोक आनंदले. सकाळी परिसरातील मोटीलाली फोसमी पाणी फेकले. तत्कालीन जिल्हाधिकारी असीमकुमार गुमा यांनी नंदी नांगरायाच्या या अभिनव प्रयोगाचे शिल्पकार म्हणून मोतीलाल तात्यांना “ वॉटर मॅन ऑफ शहादा ” असे संबोधून तात्यांचे तोंडभरून कौतुक केले होते .महाराष्ट्राचे तत्कालीन मुख्य सचिव अजित निबालकर यांनी मोतीलाल माला तात्यांचे तोंडभरून कौ